3.4. Açıklamalar

3.4.1. Finansal Raporlama Esasları

TCMB, yasal defterlerini vergi mevzuatına ve 1211 sayılı TCMB Kanunu'na, yasal finansal tablolarını 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na ve 1211 sayılı TCMB Kanunu'na uygun olarak hazırlamaktadır.

Muhasebenin dönemsellik, tam açıklama, ihtiyatlılık, sosyal sorumluluk, kişilik, işletmenin sürekliliği, parayla ölçülme, maliyet esası, tarafsızlık ve belgelendirme, tutarlılık, özün önceliği ve önemlilik ilkeleri, finansal olayların kaydedilmesi ve ölçülmesinde TCMB muhasebe uygulamalarının temel dayanağını oluşturmaktadır.

TCMB'nin gerçekleştirdiği işlemler işlem tarihindeki kurlar üzerinden Türk lirasına çevrilmektedir. Finansal tabloların hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden kayıtlara geçirilmiş olan varlık ve yükümlülük hesapları raporlama tarihindeki cari döviz ve efektif alış kurları esas alınarak Türk lirasına çevrilmektedir.

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 61. maddesi gereğince, Türk lirası değerinin yabancı paralar karşısında değişmesi nedeniyle TCMB'nin aktif ve pasifindeki altın ve dövizlerin yeniden değerlemesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelir ve giderler TCMB bilançosunun aktif veya pasifinde "Değerleme Hesabı" kaleminde izlenmektedir. Bu gelir ve giderlerin gerçekleşmesi halinde, gerçekleşen tutarlar kâr/zarar hesaplarına aktarılmaktadır.

Finansal tablolar, Türk lirası cinsinden ifade edilmektedir.

3.4.1.1. Altın Rezervi

TCMB altın rezervleri, TCMB kasasında, yurt dışı bankalarda ve BİST nezdinde tutulan uluslararası standartta olan ve uluslararası standartta olmayan altınlardan oluşmaktadır. Rezerv yönetimi politikası kapsamında yurt dışındaki altınlar serbest depolarda tutulmaktadır. Zorunlu karşılık tesisi için bankalar tarafından yatırılan altınlar da yurt dışı bankalar ve BİST nezdinde takip edilmektedir.

Altın, alım tarihinde geçerli fiyatlar üzerinden kayda alınmakta ve izleyen dönemlerde Gerçeğe Uygun Değer (GUD) ile değerlenmektedir. GUD ayın son gününde Londra Altın Borsasında saat 10.30 ve saat 15.00'te kote edilen altın fiyatlarının ortalaması ve 1 ons altın = 31,1035 gram esas alınarak hesaplanmakta, ay sonlarındaki değerlenmiş değerleri üzerinden günlük olarak Türk lirasına çevrilerek bilançoda gösterilmektedir. Altının fiyat ve kur farkı değişiminden kaynaklanan GUD değişiklikleri gerçekleşmemiş kazanç ya da kayıp olarak 1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 61. maddesi gereğince "Değerleme Hesabı"nda takip edilmektedir.

3.4.1.2. Finansal Varlıklar ve Yükümlülükler

a) GUD Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar

GUD farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar; alım-satım amacıyla elde tutulan finansal varlıklardır.

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun açık piyasa işlemleri ile ilgili 52. maddesine dayanılarak, para arzı ve ekonominin likiditesini düzenlemek amacıyla, TCMB'nin kendi nam ve hesabına satın aldığı menkul kıymetler ile yabancı para menkul kıymetler bu grupta sınıflandırılmaktadır. Alım-satım amaçlı finansal varlıklar, kayda alınmalarının ardından ay sonları itibarıyla GUD'ları ile değerlemeye tabi tutulmakta ve oluşan kazanç ve kayıplar, kâr/zarar hesaplarına intikal ettirilmektedir. Alım-satım amaçlı finansal varlıkların elde etme maliyeti ile GUD'ları arasındaki değer farkları, bilançoda "3. Yurt Dışı Bankalar" ve "5. Menkul Kıymetler" kalemlerine yansıtılmaktadır.

GUD, BİST'te aynı gün valörlü işlemler için oluşan ağırlıklı ortalama fiyat, bu fiyatların bulunmaması durumunda ise, ilgili menkul kıymetlerin TCMB'nin Resmi Gazete'de günlük olarak açıkladığı fiyatları üzerinden hesaplanmaktadır. Yabancı para menkul kıymetler, ay sonları itibarıyla ilgili uluslararası piyasalarda oluşan kapanış fiyatları üzerinden hesaplanan GUD'ları ile değerlenmektedir.

Alım-satım amaçlı finansal varlıkların elde tutulması esnasında kazanılan faizler, faiz gelirleri içerisinde gösterilmektedir.

b) Krediler

TCMB tarafından verilen krediler, kredi tutarının karşı tarafa transferi ile kayıtlara yansıtılmaktadır. Krediler etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden gösterilir. Etkin faiz yöntemi; finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlenmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamını, ilgili finansal varlığın tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

c) Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar ilk olarak alış maliyetleri ile kaydedilmektedir. Kayda alınmalarını takip eden dönemlerde satılmaya hazır finansal varlıkların GUD'u, piyasa fiyatları veya diğer değerleme yöntemleri kullanılarak belirlenmektedir. Satılmaya hazır finansal varlıkların GUD değişiklikleri sebebiyle oluşan gerçekleşmemiş kazanç ve kayıplar, "12. Diğer Pasifler" kaleminde takip edilmektedir.

TCMB'nin BIS, Dünya Bankalararası Finansal Telekomünikasyon Kuruluşu (SWIFT) ve Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Şirketinde (IILM) bulunan iştirakleri satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır.

İştirakin GUD değişikliklerinden kaynaklanan kazanç ve kayıplar "12. Diğer Pasifler" kaleminde takip edilmekte olup elden çıkarılması durumunda, kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

İştiraklere ilişkin temettüler, temettü alma hakkının kesinleştiği dönemde kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

d) Geri Satım Vaadiyle Alım İşlemleri

Türk lirası cinsinden menkul kıymetlerin geri satım vaadiyle alım işlemleri TCMB'nin yürüttüğü açık piyasa işlemleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Geri satım vaadiyle alım işlemleri, teminat karşılığı verilen kredi şeklinde muhasebeleştirilmektedir. Nakit alacaklar, işlem tarihinde verilen tutar kadar, aktifte "6. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar / 6.1 Açık

Piyasa İşlemleri" kaleminde gösterilirken, teminat olarak alınan menkul kıymetler nazım hesaplarda takip edilmektedir. Bankalardan alınan faizler etkin faiz yöntemi kullanılarak ay sonlarında tahakkuk ettirilmektedir. Vadede işlemden doğan faiz geliri kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

e) Finansal Varlıklarda Değer Düşüklüğü

GUD farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlıklar veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlığın veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşmaktadır. İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile kayıtlı değeri arasındaki farktır.

Finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülmektedir. Ticari bir alacağın tahsil edilememesi durumunda, söz konusu tutar kadar karşılık ayrılmaktadır. Karşılık hesabındaki değişimler kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

f) Finansal Varlıkların Bilanço Dışı Bırakılması

TCMB, finansal varlığa ait nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan haklarının süresinin dolması veya ilgili finansal varlığı ve bu varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları başka bir tarafa devretmesi durumunda söz konusu varlığı bilanço dışı bırakmaktadır.

g) GUD Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan Finansal Yükümlülükler

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 52. maddesi gereğince, para politikası hedeflerine uygun olarak para arzının ve ekonominin likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesi amacıyla, açık piyasa işlemleri çerçevesinde TCMB'nin kendi nam ve hesabına, ikincil piyasada alınıp satılabilen ve vadesi 91 günü aşmayan likidite senetleri ihraçları bu grupta sınıflandırılmaktadır. TCMB, likidite senetlerini ihraç tutarı üzerinden muhasebeleştirmekte, ay sonları itibarıyla TCMB'nin Resmi Gazete'de günlük olarak açıkladığı fiyatlar üzerinden GUD'u ile göstermektedir. İhraç tutarı ile GUD'u arasındaki farklar ay sonları itibarıyla kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır. Bilanço tarihi itibarıyla TCMB'nin likidite senedi ihracı bulunmamaktadır.

h) Diğer Finansal Yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte itfa edilmiş maliyet bedeli esas alınarak muhasebeleştirilmektedir.

i) Geri Alım Vaadiyle Satım İşlemleri

Geri alım vaadiyle satım işlemleri, teminat karşılığı alınan mevduat şeklinde muhasebeleştirilmektedir. Teminat olarak verilen menkul kıymetler bilançonun aktifinde "5. Menkul Kıymetler" içerisinde gösterilirken, nakit borçlar, işlem tarihinde alınan tutar kadar, pasifte "2. Para Politikası İşlemlerinden Borçlar/ 2.1 Açık Piyasa İşlemleri" başlığı altında takip edilmektedir. Bankalara ödenecek faiz etkin faiz yöntemi kullanılarak ay sonlarında tahakkuk ettirilmektedir. Vadede işlem için ödenen faiz gideri, kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

3.4.1.3. Gelirler ve Giderler

a) Faiz Geliri/Gideri

Dönemsellik ilkesinin gereği olarak henüz vadesi gelmemiş alacaklar ve borçlara ait faizler için ay sonlarında gelir ve gider reeskontları, vadesi gelen ancak tahsilatı veya ödemesi bir sonraki dönemde yapılacaklar için ise gelir ve gider tahakkukları yapılmaktadır.

b) Komisyon ve Hizmet Geliri/Gideri

TCMB'nin ticari bankalar, Hazine Müsteşarlığı, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile muhtelif kişi ve kuruluşlarla olan işlemlerinden dolayı ödediği ya da tahsil ettiği komisyon ve hizmet geliri ve gideri, tahsil edildiği veya ödendiği dönemde gelir veya gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Tahsilatı veya ödenmesi bir sonraki dönemde gerçekleşecekler için gelir veya gider tahakkukları yapılmaktadır.

3.4.1.4. Duran Varlıklar

Duran varlıklar, arsalar, binalar ve bina maliyetine giren ilave harcamalar ile demirbaşlar ve yazılım ürünlerinden oluşmaktadır.

TCMB bilançosundaki arsalar maliyet değerleri üzerinden, binalar, demirbaşlar ve yazılımlar ise amortismanları ile netleştirilmiş değerleri üzerinden bilançoda gösterilmektedir.

Duran varlıkların elden çıkarılması sonucunda satış bedeli ile varlığın netleştirilmiş değeri arasındaki fark, gelir veya gider olarak kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

Arsalar dışındaki duran varlıkların amortismanları Vergi Usûl Kanunu (VUK) Genel Tebliğlerinde yer alan faydalı ömürleri dikkate alınarak kıst amortisman yöntemine göre hesaplanmaktadır.

3.4.1.5. Tedavüldeki Banknotlar

1211 sayılı TCMB Kanunu ile Türkiye'de banknot ihraç etme yetkisi sadece TCMB'ye verilmiştir. Tedavüle çıkarılan banknot miktarı TCMB bilançosunda "1. Tedavüldeki Banknotlar" kaleminde gösterilmektedir. TCMB, tedavülde bulunan banknotları gerekli gördüğü zaman yeni banknotlarla değiştirebilmektedir. Tedavüldeki banknotlar, finansal tablolarda banknotların nominal değerleriyle gösterilmektedir.

TCMB'nin banknot matbaasında üretilen yarı mamul banknot stokları "15. Diğer Aktifler" kalemi altında maliyet bedeli ile izlenmektedir. Banknotlar ile ilgili harcamalar aktifleştirilmekte ve banknotlar TCMB'nin yedek deposuna aktarıldığında giderleştirilmektedir. Mamul ve yarı mamul maliyetleri; doğrudan maliyetler ile amortisman gideri, personel gideri, banknot taşıma gideri ve diğer üretim giderleri gibi genel giderleri içermektedir.

3.4.1.6. Karşılıklar

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 59. maddesine göre, TCMB'nin yıllık gayri sâfi kârından ertesi yıllara has işlemler dolayısıyla meydana gelebilecek muayyen riskleri karşılamak üzere Banka Meclisince uygun görülebilecek tutarlarda provizyonlar ayrılabilmektedir.

3.4.1.7. Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı, emeklilik veya işten ayrılma durumunda ödenmektedir. Ödenecek tutar, mensubun unvanı ve hizmet yılına göre ilgili kanunlarda belirtilen esaslara göre hesaplanmaktadır.

Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmakta ve finansal tablolara yansıtılmaktadır.

3.4.1.8. Vergiler

a) Ödenecek Vergiler

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 1. maddesi gereğince "anonim şirket" olarak kurulan TCMB, kurumlar vergisi mükellefidir. TCMB, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesine göre ücretler, serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemeler, mevduat faizleri vs. üzerinden, ayrıca 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30. maddesine göre dar mükellefiyete tabi kurumlara yapılan gayrimenkul sermaye iratları, serbest meslek kazançları ve anılan maddede belirtilen diğer kazançlar dolayısıyla yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapmakla sorumludur.

TCMB, banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) mükellefidir.

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 61. maddesi kapsamındaki varlık ve yükümlülüklerden TCMB lehine oluşan gerçekleşmemiş değerleme farkları, değerlemenin yapıldığı dönem kazancına dâhil edilmemekte ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınmamaktadır. TCMB aleyhine oluşan gerçekleşmemiş değerleme farkları ise değerlemenin yapıldığı dönem kazancından düşülmemekte ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmamaktadır.

Cari döneme ait kurumlar vergisi, kâr/zarar tablosuna gider olarak yansıtılmaktadır.

b) Ertelenmiş Vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile VUK'a göre tutulan defter kayıtları arasındaki geçici farkların vergi etkisinden kaynaklanmaktadır. Ertelenmiş vergi varlığı bilançonun aktifinde, ertelenmiş vergi yükümlülüğü bilançonun pasifinde gösterilmektedir.

Cari döneme ait vergi, ilgili dönemin kurumlar vergisi ile ertelenmiş vergideki değişimi içermektedir.

Finansal tablolarda yer alan vergi gideri ilgili dönemin vergisi ile ertelenmiş vergideki değişimi içermektedir. TCMB bir önceki dönem finansal tablolarında "Faiz Dışı Gelirler" ve "Vergi Gideri" altında sınıflama değişikliği yapmıştır.

Daha önce 2015 yılı "Faiz Dışı Gelir" kaleminde yer alan "Ertelenmiş Vergi Geliri", "Vergi Gideri" altında sınıflanmaya başlanmıştır.

Tablo 3. Faiz Dışı Gelir	
31 Aralık 2015 değeri	12.734.764.147
Ertelenmiş Vergi Geliri	-5.065.940
31 Aralık 2015 Yeniden Hesaplanan Değer	**12.729.698.207**

Tablo 4. Vergi Gideri	
31 Aralık 2015 değeri	2.350.350.777
Ertelenmiş Vergi Geliri	-5.065.940
31 Aralık 2015 Yeniden Hesaplanan Değer	**2.345.284.837**

3.4.1.9. Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Finansal durumun karşılaştırılabilmesine imkân vermek üzere, TCMB'nin cari ve önceki dönem finansal tabloları birlikte sunulmaktadır. Cari dönem finansal tablolarının sunumu ile uygunluk sağlanması açısından önceki dönem finansal tabloları gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılmakta ve önemli farklılıklar açıklanmaktadır.

3.4.1.10. Saklama İşlemleri

Çeşitli kişi ve kuruluşlara ait emanete alınan varlıklar, saklama amacıyla elde tutulduklarından nazım hesaplarda izlenmektedir.

3.4.2. Finansal Tablo Kalemlerine İlişkin Açıklamalar

3.4.2.1 Altın

Altın mevcudu, 377.056.336,60 safi gram karşılığı 49.449.492.253 TL tutarında uluslararası standartta olan ve 3.177.797,62 safi gram karşılığı 416.755.969 TL tutarında uluslararası standartta olmayan altınlardan oluşmaktadır. Uluslararası standartta olan altınların bir kısmı TCMB'ye ait olup bir kısmı ise zorunlu karşılık tesisi için yatıran bankalara ve finansman şirketlerine aittir. Söz konusu altınlar, TCMB kasalarında, BİST nezdinde ve yurt dışındaki bankalar nezdinde muhafaza edilmektedir.

	2016		2015	
Tablo 5. Altın	**Safi Gram**	**TL**	**Safi Gram**	**TL**
Uluslararası Standartta Olan Altın	**377.056.337**	**49.449.492.253**	**515.519.994**	**51.191.475.986**
TCMB malı altın	116.103.765	15.226.563.392	116.103.765	11.529.180.541
BoE nezdinde	53.743.706	7.048.280.928	53.743.706	5.336.785.539
Fed nezdinde	28.689.413	3.762.506.517	28.689.413	2.848.877.702
TCMB nezdinde	33.670.645	4.415.775.948	33.670.645	3.343.517.301
Bankalar zorunlu karşılık altını	259.397.566	34.018.995.737	397.644.082	39.486.320.109
BoE nezdinde	226.066.008	29.647.689.774	340.505.164	33.812.387.729
BİST nezdinde	33.331.558	4.371.305.963	57.138.919	5.673.932.380
Finansman şirketleri zorunlu karşılık altını	1.555.006	203.933.123	1.772.147	175.975.335
BoE nezdinde	1.555.006	203.933.123	1.772.147	175.975.335
BİST nezdinde	-	-	-	-
Uluslararası Standartta Olmayan Altın	**3.177.798**	**416.755.969**	**3.177.798**	**315.557.403**
TCMB'ye ait	2.832.113	371.420.817	2.832.113	281.230.738
Koleksiyon (TCMB'ye ait)	109	14.358	109	10.871
Hazine'ye ait	345.575	45.320.794	345.575	34.315.794

NOT: Altın, 1 ons altın = 31,1035 gram esas alınarak, 1.159,10 ABD doları/Ons fiyatı (2015: 1.062,25) ile ve 31.12.2016 tarihli ABD doları döviz alış kuru olan 3,5192 TL (2015: 2,9076 TL) kullanılarak değerlenmiştir. Buna göre 1 safi gram altın fiyatı = (1.159,10 x 3,5192) / 31,1035 = 131,15 TL olarak gerçekleşmiştir.

Uluslararası standartta olan altınlar, TCMB tarafından yabancı para rezervlerinin bir parçası olarak tutulmakta ve toplam yabancı para rezervlerinin yüzde 13,22'sini (2015: yüzde 15,93) oluşturmaktadır. Zorunlu karşılık tesisi için bankalar ve finansman şirketleri tarafından yatırılan 260.952.571,93 safi gram karşılığı 34.222.928.860 TL tutarındaki altınlar da bu kalemde takip edilmektedir. Bu tutarın 872.615,00 safi gram karşılığı 114.440.110 TL'lik kısmı rafine altınlardan oluşmaktadır.

Uluslararası standartta olmayan altınların bir kısmı TCMB'ye, bir kısmı da Hazine'ye aittir ve tamamı TCMB kasalarında muhafaza edilmektedir. Söz konusu altınlar, bilançonun aktifinde "15. Diğer Aktifler" kaleminin altında takip edilmektedir. Hazine'ye ait olan 345.574,68 safi gram karşılığı 45.320.794 TL'lik kısım bilançonun pasifinde "12. Diğer Pasifler/12.1 Hazine Altınları" kaleminin altında gösterilmektedir.

3.4.2.2. Yabancı Para Banknotlar

2016 yıl sonu itibarıyla TCMB şubelerinin kasalarında bulunan yabancı para banknotların TL karşılığı 6.259.811.100 TL'dir.

Tablo 6. Yabancı Para Banknotlar	**2016**	**2015**
Yabancı para banknotlar	6.259.811.100	4.183.398.575

3.4.2.3. Yurt Dışı Bankalar

TCMB'nin döviz rezervlerinin büyük bir bölümünü oluşturan ve bilançonun aktifinde yer alan "3. Yurt Dışı Bankalar" kalemi, GUD'u ile izlenen YP menkul kıymetler, yabancı bankalardaki depo hesapları ve cari hesaplardan oluşmaktadır.

	2016		2015	
Tablo 7. Yurt Dışı Bankalar (Aktif)	**TL**	**ABD Doları Karşılığı**	**TL**	**ABD Doları Karşılığı**
YP menkul kıymetler	286.470.939.177	81.402.290.059	241.664.149.226	83.114.647.553
Mevduat	24.391.271.139	6.930.913.599	19.711.937.695	6.779.453.052
Diğer	6.847.046.179	1.945.625.761	4.165.756.541	1.432.713.076
Vadesiz mevduat	2.272.455.004	645.730.565	264.281.047	90.893.193
SDR holding hesabı	4.573.610.865	1.299.616.636	3.900.212.068	1.341.385.358
Diğer	980.309	278.560	1.263.425	434.525
TOPLAM	**317.709.256.495**	**90.278.829.420**	**265.541.843.462**	**91.326.813.682**

Bilançonun pasifinde yer alan "4. Yurt Dışı Bankalar" kaleminin 2016 ve 2015 yıl sonları itibarıyla bakiyeleri aşağıda yer almaktadır.

	2016		2015	
Tablo 8. Yurt Dışı Bankalar (Pasif)	**TL**	**ABD Doları Karşılığı**	**TL**	**ABD Doları Karşılığı**
Nostro hesaplar	1.318.337	374.613	1.088.105	374.228

3.4.2.4. IMF Üyeliğinden Doğan Bakiyeler

Türkiye'nin IMF üyeliğinden doğan mali ilişkiler çerçevesinde, ülke kotasının altın ve yabancı para olarak ödenen kısmı bilançonun aktifinde yer alan "4. Rezerv Dilimi Pozisyonu" ve pasifinde yer alan "5. Rezerv Dilimi İmkanı" kalemlerinde takip edilmektedir. 112.775.000 SDR olan bu tutarın 37.750.000 SDR'lik kısmı altın olarak ödenmiştir. 1.455,8 milyon SDR olan Türkiye'nin IMF kotası 18 Şubat 2016 tarihinde 4.658,6 milyon SDR olmuştur.

	2016		2015	
Tablo 9. IMF Üyeliğinden Doğan Bakiyeler	**TL**	**SDR**	**TL**	**SDR**
Aktif				
Rezerv dilimi pozisyonu	533.910.683	112.775.000	455.272.675	112.775.000
SDR tahsisatı nedeniyle Hazine yükümlülüğü	5.071.996.336	1.071.329.729	4.324.958.116	1.071.329.729
Pasif				
Rezerv dilimi imkanı	533.910.683	112.775.000	455.272.675	112.775.000
SDR tahsisatı	5.071.996.336	1.071.329.729	4.324.958.116	1.071.329.729

IMF tarafından ülkemize tahsis edilmiş ve Hazine Müsteşarlığınca kullanılmış olan 112.307.000 SDR ile 2009 yılında tahsis edilen toplam 959.022.729 SDR tutarındaki Genel ve Özel SDR Tahsisatı ise aktifte "10. SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü", pasifte ise "6. SDR Tahsisatı" kalemlerinde izlenmektedir.

3.4.2.5. Menkul Kıymetler

Menkul kıymetlerin 2016 yıl sonu itibarıyla GUD'u 13.889.107.720 TL'dir.

	2016		2015	
Tablo 10. Menkul Kıymetler	**Maliyet**	**GUD**	**Maliyet**	**GUD**
Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvilleri, hazine bonoları	13.664.355.770	13.636.435.950	8.818.537.542	8.677.646.830
Hazine Müsteşarlığı Varlık Kiralama A.Ş. tarafından ihraç edilen kira sertifikaları	248.904.320	252.671.770	277.611.140	279.870.510
TOPLAM	**13.913.260.090**	**13.889.107.720**	**9.096.148.682**	**8.957.517.340**

3.4.2.6. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar ve Borçlar

Bilançonun aktifinde yer alan ve TCMB'nin nakit alacaklarını gösteren "6. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar" kalemi, 2016 yıl sonu itibarıyla 95.555.846.625 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu kaleme yansıtılan gelir reeskontları, geri satım vaadiyle alım işlemleri için 48.625.623 TL (2015: 64.797.798 TL); Bankalararası Para Piyasası işlemleri için ise 11.421.141 TL (2015: 1.771.613 TL)'dir.

Bilançonun pasifinde yer alan ve TCMB'nin nakit borçlarını gösteren "2. Para Politikası İşlemlerinden Borçlar" kalemi 50.320.258 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu kaleme yansıtılan gider reeskontu, Bankalararası Para Piyasası işlemleri için 20.258 TL (2015: 5.335 TL)'dir.

Tablo 11. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar/Borçlar	**2016**	**2015**
Aktif		
Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar	**95.555.846.625**	**95.475.069.203**
Açık piyasa işlemleri	71.355.625.484	89.537.797.590
Bankalararası para piyasası işlemleri	24.200.221.141	5.937.271.613
Pasif		
Para Politikası İşlemlerinden Borçlar	**50.320.258**	**26.505.335**
Açık piyasa işlemleri	-	-
Bankalararası para piyasası işlemleri	50.320.258	26.505.335
Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar (Net)	**95.505.526.367**	**95.448.563.868**

3.4.2.7 Yurt İçi Bankalar

"7. Yurt İçi Bankalar" kaleminde TCMB taraflı döviz depo işlemleri ile karşılaşan döviz depo işlemleri gösterilmekte olup 2016 yıl sonu itibarıyla bakiye vermemektedir.

3.4.2.8. Krediler ve Takipteki Alacaklar

İç krediler reeskonta kabul edilen senetler karşılığında bankalara kullandırılan 6.091.086.244 ABD doları (2015: 5.301.646.555 ABD doları), 4.364.282.011 Euro (2015: 2.302.355.384 Euro) ve 7.924.921 İngiliz sterlini (2015: 3.504.733 İngiliz sterlini) karşılığı 37.661.027.484 TL (2015: 22.746.104.797 TL) tutarındaki kredilerden oluşmaktadır. İç kredilerin 2016 yıl sonu bakiyesi reeskontlar dâhil 37.590.464.519 TL (2015: 22.719.308.685 TL) olarak gerçekleşmiştir.

Dış krediler, Sudan Merkez Bankasına kullandırılan krediden oluşmaktadır. Sudan Merkez Bankası ile TCMB arasında imzalanan bankacılık anlaşması uyarınca kullandırılan bu kredinin bakiyesi 9.061.417 ABD doları (2015: 9.061.417 ABD doları) olup karşılığı 31.888.938 TL (2015: 26.346.975 TL)'dir. TCMB ile Arnavutluk Merkez Bankası arasındaki bankacılık düzenlemesi kapsamında kullandırılan ve bu hesapta izlenmekte olan kredi, 01.04.2016 tarihindeki son taksit ödemesi ile sona ermiştir (2015: 256.359 ABD doları, 747.311 TL).

Tablo 12. Krediler ve Takipteki Alacaklar	31.12.2016	31.12.2015
İç krediler	37.590.464.519	22.719.308.685
Dış krediler	31.888.938	27.094.286
Takipteki alacaklar (Net)	-	-
Takipteki alacaklar	5.423.981.380	4.458.844.569
Takipteki alacaklar karşılığı	-5.423.981.380	-4.458.844.569
TOPLAM	**37.622.353.457**	**22.746.402.971**

NOT: Irak Merkez Bankasından olan kredi alacağına yıl içinde 7.740.340 ABD doları (2015: 2.761.737 ABD doları) karşılığı 22.712.458 TL (2015: 7.269.040 TL) faiz tahakkuk ettirilmiştir.

Irak Merkez Bankasından 1.448.679.611 ABD doları (2015: 1.440.939.271 ABD doları) karşılığı 5.098.193.286 TL (2015: 4.189.675.024 TL) kredi alacağı bulunmaktadır. Irak Bekhme Barajı projesi kapsamında satın alınan senetler karşılığı kullandırılan kredilerden ise 92.574.475 ABD doları (2015: 92.574.475 ABD doları) karşılığı 325.788.094 TL alacak bulunmaktadır (2015: 269.169.545 TL). Irak Merkez Bankasına kullandırılan kredinin anapara tutarına ve aylık olarak tahakkuk ettirilen faize 213 sayılı VUK'un 323. maddesi kapsamında karşılık ayrılmaktadır. Toplam 5.423.981.380 TL olan alacak, ayrılan karşılıkla netleştirildiği için Takipteki Alacaklar kalemi 31.12.2016 tarihi itibarıyla bakiye göstermemektedir.

3.4.2.9. İştirakler

BIS, SWIFT ve IILM'de bulunan iştirakler satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır.

TCMB'nin BIS ve SWIFT'te bulunan iştirakleri GUD'uyla, IILM'de bulunan iştiraki GUD'u belirlenemediği için maliyet değeriyle gösterilmektedir.

Merkez bankacılığı faaliyeti çerçevesinde satın alınan ve satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılan BIS iştiraki net varlık değerinin yüzde 70'i olarak hesaplanan GUD'u ile değerlenmiştir.

Tablo 13. İştirakler		2016			2015		
	Hizmet Alanı	Hisse Payı (%)	TL	Döviz	Hisse Payı (%)	TL	Döviz
BIS	Bankacılık düzenleme hizmetleri	1,43	882.635.924	10.000.000 SDR	1,43	723.923.685	10.000.000 SDR
SWIFT	Elektronik fon transfer hizmetleri	0,007	127.621	34.400 EUR	0,007	92.278	29.040 EUR
IILM	Likidite yönetimi	13,33	35.192.000	10.000.000 USD	13,33	29.076.000	10.000.000 USD
TOPLAM			**917.955.544**			**753.091.962**	

İştiraklerin hareket tablosu aşağıda verilmiştir:

Tablo 14. İştirakler Hareket Tablosu	2016	2015
1 Ocak bakiyesi	**753.091.962**	**628.430.193**
GUD değişiklikleri	164.863.582	124.661.769
31 Aralık Bakiyesi	**917.955.544**	**753.091.962**

3.4.2.10. Duran Varlıklar (Net)

TCMB duran varlıkları, arsalar, binalar, demirbaşlar ve yazılım ürünlerinden oluşmaktadır.

Tablo 15. Duran Varlık Hareket Tablosu	Gayrimenkul	Demirbaş	Yazılım	Toplam
1 Ocak net bilanço değeri	**577.148.336**	**91.873.859**	**5.021.485**	**674.043.680**
Alımlar	6.460.677	13.156.115	1.364.604	20.981.396
Elden çıkarılanlar (net) (*)	-212.000	-52.384	-	-264.383
Dönem içi amortisman	-6.041.327	-25.469.658	-2.624.855	-34.135.840
31 Aralık net bilanço değeri	**577.355.686**	**79.507.932**	**3.761.234**	**660.624.852**

(*) Elden çıkarılanlar, amortismanı düşülmüş değeriyle gösterilmiştir.

2016	Gayrimenkul	Demirbaş	Yazılım	Toplam
Kayıtlı değeri	735.457.019	233.667.124	23.300.699	992.424.842
Birikmiş amortismanlar	-158.101.333	-154.159.192	-19.539.465	-331.799.990
Net bilanço değeri	**577.355.686**	**79.507.932**	**3.761.234**	**660.624.852**

2015	Gayrimenkul	Demirbaş	Yazılım	Toplam
Kayıtlı değeri	729.296.814	221.942.529	23.133.730	974.373.073
Birikmiş amortismanlar	-152.148.478	-130.068.670	-18.112.245	-300.329.393
Net bilanço değeri	**577.148.336**	**91.873.859**	**5.021.485**	**674.043.680**

3.4.2.11. Diğer Aktifler

Tablo 16. Diğer Aktifler	2016	2015
Uluslararası standartta olmayan altın	416.755.969	315.557.403
Madeni para	131.585.442	105.358.642
Gelir tahakkukları	43.308.781	36.021.615
Hazine'den tahsil edilecek masraf ve komisyonlar	25.908.999	21.606.552
EFT mesaj ücretleri	15.600.590	14.045.233
Diğer	1.799.192	369.830
Diğer	1.852.463.150	2.084.324.270
Kurumlar vergisinden mahsup edilecek geçici vergi	1.447.972.489	1.623.927.851
Kurumlar vergisinden mahsup edilecek gelir vergisi stopajı	222.734.541	285.085.235
Depolar	64.305.949	61.412.649
Peşin ödenen ücretler	1.501.720	1.540.384
Diğer	115.948.451	112.358.150
TOPLAM	**2.444.113.341**	**2.541.261.930**

3.4.2.12. Tedavüldeki Banknotlar

Tablo 17. Tedavüldeki Banknotlar	2016	2015
1 Ocak bakiyesi	**103.042.636.169**	**85.118.221.700**
Tedavüle giren banknotlar	55.309.941.347	45.739.890.124
Tedavülden çekilen ve imha edilen banknotlar	-35.245.518.985	-27.815.475.655
Zaman aşımına uğrayan banknotlar	-147.145.733	-
31 Aralık Bakiyesi	**122.959.912.798**	**103.042.636.169**

Tedavüldeki banknotlar, 2016 yıl sonunda 122.959.912.798 TL bakiye göstermektedir.

3.4.2.13. Mevduat

Tablo 18. Mevduat	2016	2015
Kamu sektörü mevduatı	**25.030.296.253**	**28.633.962.809**
Hazine, genel ve özel bütçeli idareler	25.021.999.200	28.625.962.773
Diğer	8.297.053	8.000.036
Bankacılık sektörü mevduatı	**285.089.598.754**	**249.463.370.343**
Yurt içi bankalar	99.621.924.919	41.743.731.442
Bankalar mevduatı	26.543.942.646	2.406.560.187
Zorunlu karşılık serbest	73.077.982.273	39.337.171.255
Yurt dışı bankalar	560.942.646	10.639.374
Zorunlu karşılıklar bloke hesabı	184.905.999.320	207.708.761.416
Nakit	150.683.070.459	168.046.465.972
Altın	34.222.928.860	39.662.295.444
Diğer	731.869	238.111
Diğer mevduat	**4.973.102.088**	**5.582.538.447**
İşçi dövizleri	2.929.285.613	3.900.911.450
Uluslararası kuruluşlar	51.540.198	13.720.624
IMF	46.524.098	13.663.920
Diğer	5.016.100	56.704
Fonlar	215.073.960	210.832.859
Diğer	1.777.202.317	1.457.073.514
Finansman şirketleri	1.767.915.893	1.446.839.412
Elçilikler mevduatı	1.184.065	1.452.052
Diğer	8.102.359	8.782.050
TOPLAM	**315.092.997.096**	**283.679.871.599**

3.4.2.14. Vergi Yükümlülüğü

TCMB, kurumlar vergisine tabidir. Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi tutarı, ticari kazanca vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiye tabi olmayan gelirler ve indirimler düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

Tablo 19. Ödenecek Vergiler	2016	2015
Kurumlar vergisi	1.625.060.930	2.350.350.777
Diğer vergiler	90.120.763	80.493.856
Mükellefiyetten doğan vergiler	20.145.018	12.772.786
Sorumlu sıfatıyla ödenecek vergiler	69.975.745	67.721.070
TOPLAM	**1.715.181.693**	**2.430.844.633**

2016 yılında uygulanan kurumlar vergisi oranı yüzde 20'dir (2015: yüzde 20). Türkiye'de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2016 yılında uygulanan geçici vergi oranı yüzde 20'dir (2015: yüzde 20).

TTK ile vergi mevzuatının farklı hükümler içerdiği konularda oluşan geçici farklar için geçerli kurumlar vergisi oranı olan yüzde 20 üzerinden ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğü hesaplanmaktadır (2015: yüzde 20).

2016 yıl sonu itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve hesaplanan ertelenmiş vergi varlığı/yükümlülüğünün detayı aşağıdadır:

	2016		2015	
Tablo 20. Geçici Farklar ve Ertelenmiş Vergi Varlığı/Yükümlülüğü	Toplam Geçici Farklar	Ertelenmiş Vergi Varlığı/ Yükümlülüğü	Toplam Geçici Farklar	Ertelenmiş Vergi Varlığı/ Yükümlülüğü
Toplam varlıklar	229.458.022	45.891.604	208.750.128	41.750.026
Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı yükümlülüğü	194.805.019	38.961.004	172.190.889	34.438.178
Duran varlıklar amortisman düzeltmesi	34.653.002	6.930.600	36.559.240	7.311.848
Toplam yükümlülükler	-835.292.924	-41.764.646	-683.553.685	-34.177.684
BIS iştirakinin GUD düzeltmesi	-835.292.924	-41.764.646	-683.553.685	-34.177.684
Net Varlık/Yükümlülük	**-605.834.902**	**4.126.958**	**-474.803.556**	**7.572.341**

Ertelenmiş vergi varlığının hareketi aşağıda verilmektedir:

Tablo 21. Ertelenmiş Vergi Varlığı Hareketi	2016	2015
1 Ocak bakiyesi	**7.572.341**	**8.106.685**
Gelir tablosu ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi (net)	4.142.437	5.065.940
Diğer pasif hesaplar ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi	-7.587.821	-5.600.283
31 Aralık Bakiyesi	**4.126.958**	**7.572.341**

3.4.2.15. Karşılıklar

Tablo 22. Karşılıklar	2016	2015
Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı karşılıkları	194.805.019	172.190.889
Diğer karşılıklar		
Kıymet yollaması dâhili sigorta karşılığı	243.056.337	243.056.337
TOPLAM	**437.861.357**	**415.247.226**

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 59. maddesi kapsamında ayrılan kıymet yollaması dâhili sigorta karşılığının 2016 yılı sonu itibarıyla bakiyesi 243.056.337 TL'dir.

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile 1475 sayılı İş Kanunu hükümleri uyarınca, işverenler çalışanlardan emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde emekli olanlara ya da iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal emekli ikramiyesi veya kıdem tazminatlarını ödemekle yükümlüdür.

Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı karşılığı, TCMB'nin, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir.

Her hizmet yılına ait azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olması temel varsayım olarak hesaplamalarda dikkate alınmaktadır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 2016 yıl sonu itibarıyla, finansal tablolarda karşılıklar, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak geleceğe ilişkin muhtemel yükümlülüğün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanmaktadır. Bilanço tarihindeki karşılıklar, yüzde 5,88 enflasyon ve yüzde 7,23 faiz oranı varsayımlarına göre bulunan yüzde 1,28 (2015: yüzde 1,28) iskonto oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize edilmekte olup TCMB çalışanlarının kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Temmuz 2016 tarihinden itibaren geçerli olan 4.297 TL (2015: 3.828 TL) tavan tutarı dikkate alınmıştır.

Emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı yükümlülüğünün dönem içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

Tablo 23. Emekli İkramiyesi ve Kıdem Tazminatı Yükümlülüğü Hareketi	2016	2015
1 Ocak bakiyesi	**172.190.889**	**142.190.939**
Ayrılan karşılık	32.055.246	36.031.941
Ödenen emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı	-9.441.116	-6.031.991
31 Aralık Bakiyesi	**194.805.019**	**172.190.889**

3.4.2.16. Sermaye ve İhtiyat Akçesi

25.000 TL olan TCMB'nin sermayesi, her biri 10 kuruşluk 250.000 adet hisseye ayrılmış olup hisse senetleri nama yazılıdır.

Tablo 24. Sermaye ve İhtiyat Akçesi	2016	2015
Ödenmiş sermaye	25.000	25.000
Sermaye enflasyon düzeltme farkı	46.208.524	46.208.524
İhtiyat akçesi	18.411.946.485	13.729.377.883
Adi ihtiyat akçesi	12.188.860.830	8.949.272.959
Fevkalade ihtiyat akçesi	6.061.914.092	4.766.079.094
Hususi ihtiyat akçesi	161.171.564	14.025.831
TOPLAM	**18.458.180.010**	**13.775.611.407**

2016 ve 2015 yıl sonları itibarıyla TCMB hissedar bilgilerinin dökümü aşağıdaki gibidir:

	2016		2015	
Tablo 25. Hissedar Bilgileri	**Pay (TL)**	**Pay (%)**	**Pay (TL)**	**Pay (%)**
Hazine Müsteşarlığı	13.780	55,12	13.780	55,12
T.C. Ziraat Bankası	4.806	19,22	4.806	19,22
Mervak İç ve Dış Ticaret	1.280	5,12	1.280	5,12
Türkiye Garanti Bankası	621	2,48	621	2,48
Türkiye İş Bankası	582	2,33	582	2,33
Türkiye Halk Bankası	277	1,11	277	1,11
Yapı Kredi Bankası	139	0,56	139	0,56
Akbank	8	0,03	8	0,03
Türkiye Ekonomi Bankası	2	0,01	2	0,01
ING Bank	5	0,02	5	0,02
Diğer	3.500	13,99	3.500	13,99
Ödenmiş Sermaye	**25.000**	**100,00**	**25.000**	**100,00**

3.4.2.17. Değerleme Hesabı

Tablo 26. Değerleme	2016	2015
Değerleme hesabı	53.408.965.849	32.651.756.835

Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin ve uluslararası piyasalarda altın fiyatlarının değişmesi nedeniyle TCMB'nin aktifindeki ve pasifindeki dövizlerin, efektiflerin ve yabancı para cinsinden diğer varlık ve yükümlülükler ile altınların değerlemesi sonucu oluşan aleyhte ve lehte değerleme farklarının takip edildiği bu kalemde, 2016 yıl sonu itibarıyla lehte kur farkı olan 53.408.965.849 TL'lik tutar yer almaktadır.

3.4.2.18. Diğer Pasifler

Tablo 27. Diğer Pasifler	2016	2015
Hazine altınları	45.320.794	34.315.794
Akreditifler	1.493.912.359	1.093.229.408
Gider tahakkukları	5.447.910	3.224.183
Diğer	1.287.322.547	1.060.025.564
Muhasebe politika değişikliklerinden oluşan fark	796.043.399	651.874.806
Vergi daireleri, icra memurlukları ve mahkeme kararları uyarınca tutulan bloke paralar	29.920.579	25.956.919
Gelecek yıl valörü ile yurt dışı bankalar hesaplarına gönderilecek paralar	396.025.665	341.028.826
Diğer	65.332.904	41.165.013
TOPLAM	**2.832.003.610**	**2.190.794.949**

3.4.2.19 Nazım Hesaplar

2016 yıl sonu itibarıyla Türk lirası, yabancı para ve adet olarak takip edilen nazım hesaplar toplamı 1.047.954.426.585'tir (2015: 945.492.131.807). Geri satım vaadiyle alım işlemleri nedeniyle bankalardan alınan teminatların nominal değeri 65.497.699.206 TL (2015: 84.610.480.565 TL) gerçeğe uygun değeri ise 72.870.843.032 TL (2015: 90.812.272.244 TL) olup bu hesaplar altında nominal değeriyle gösterilmektedir. Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti arasında yerel paralar cinsinden ticaretin teşvik edilmesi amacıyla imzalanan Para Takası Anlaşması çerçevesinde vade sonunda geri takası yapılacak 1.000.000.000 TL alacak ve 2.006.859.867 CNY yükümlülük yine bu hesaplar altında gösterilmektedir.

3.4.2.20. Kâr/Zarar Hesapları

Tablo 28. Kâr/Zarar Tablosu	2016	2015
NET FAİZ GELİR/GİDERİ	**8.351.385.171**	**6.361.386.533**
Faiz Geliri	**11.471.095.111**	**8.358.772.402**
TL ve YP menkul kıymetler	2.744.354.667	2.238.650.148
Geri satım vaadiyle alım işlemleri	7.131.918.208	5.841.937.647
Bankalararası para piyasası işlemleri	1.246.626.532	176.933.637
Krediler	164.675.200	74.836.429
Bankalar	183.520.504	26.414.542
Faiz Gideri	-3.119.709.940	-1.997.385.869
İşçi dövizleri	-2.654.723	-13.651.824
Geri alım vaadiyle satım işlemleri	-84.815	-199
Bankalararası para piyasası işlemleri	-2.661.495	-1.807.577
Hazine Müsteşarlığı hesapları	-1.405.169.801	-1.402.704.612
IMF genel kaynak kullanım hesabı	-3.967.169	-2.097.857
TL zorunlu karşılıklar	-955.425.656	-341.861.797
YP zorunlu karşılıklar	-656.387.844	-209.256.823
Bankalar	-93.358.437	-26.005.180
NET KOMİSYON VE HİZMET GELİRİ/GİDERİ	**485.127.912**	**462.757.587**
Komisyon ve Hizmet Geliri	**502.301.417**	**477.292.315**
EFT işlemleri komisyon ve mesaj ücretleri	250.809.362	228.087.911
Hazine Müsteşarlığından alınan komisyonlar	154.092.609	136.098.370
Bankalardan alınan komisyon ve muhafaza ücretleri	85.494.907	104.203.591
Havale ücretleri	2.406.404	2.240.996
Bankalardan NYS Kapsamında Tahsil Edilen Ücretler	4.889.335	-
Diğer	4.608.799	6.661.447
Komisyon ve Hizmet Gideri	-17.173.505	-14.534.728
Bankalara ödenen komisyon ve muhafaza ücretleri	-16.801.481	-14.341.505
Diğer	-372.024	-193.222
NET FAİZ DIŞI GELİR/GİDER	**2.340.352.747**	**9.378.461.908**
Faiz Dışı Gelir	**5.429.687.133**	**12.729.698.207**
YP alım satım kârı	5.364.039.664	12.710.303.150
Menkul kıymetler alım satım kârı ve değer artışı	54.148.252	8.928.134
İştirak geliri	6.562.124	6.355.953
Diğer	4.937.094	4.110.971
Faiz Dışı Gider	**-3.089.334.386**	**-3.351.236.299**
YP alım satım zararı	-131.905.968	-237.909.101
Menkul kıymetler alım satım zararı ve değer azalışı	-986.983.690	-1.280.244.154
Takipteki alacak karşılık gideri	-965.136.811	-909.183.735
Ücretler ve maaşlar	-687.092.544	-631.546.401
Sosyal güvenlik gideri	-85.590.465	-81.421.770
Genel faaliyet gideri	-88.014.770	-84.894.150
Banknot kâğıdı ve mürekkep gideri	-107.456.680	-92.483.167
Amortismanlar	-32.825.232	-29.525.114
Diğer	-4.328.227	-4.028.705
VERGİ ÖNCESİ KÂR	**11.176.865.831**	**16.202.606.029**
ERTELENMİŞ VERGİ GELİRİ	**4.142.437**	**5.065.940**
RAPORLANAN DÖNEM KÂRI	**11.181.008.268**	**16.207.671.969**

3.4.2.21. Kâr Dağıtımı

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 6335 sayılı Kanunla değişik 64'üncü maddesinin 5. fıkrasında, bu Kanuna tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı VUK'un defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanunun 175. ve mükerrer 257. maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda oldukları belirtilmiştir. Anılan fıkrada ayrıca, 6102 sayılı Kanunun defter tutma, envanter, mali tabloların düzenlenmesi, aktifleştirme, karşılıklar, hesaplar, değerleme, saklama ve ibraz hükümlerinin; 213 sayılı Kanun ile diğer vergi kanunlarının aynı hususları düzenleyen hükümlerinin uygulanmasına, vergi kanunlarına uygun olarak vergi matrahının tespit edilmesine ve buna yönelik mali tabloların hazırlanmasına engel teşkil etmeyeceği hükme bağlanmıştır.

1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 56. ve 60. maddeleri, 6102 sayılı TTK'nın 6335 sayılı Kanunla değişik 64. maddesi hükümleri dikkate alınarak, TCMB'nin 213 sayılı VUK hükümlerine uygun olarak tutulmakta olan defter kayıtlarında yer alan 11.174.976.769 TL'lik 2016 yılı dönem kârının aşağıdaki şekilde dağıtılması öngörülmüştür.

Tablo 29. Kâr Dağıtımı (1211 sayılı Kanun md. 60)	**2016**	**2015**
Raporlanan dönem kârı (6102 sayılı TTK)	**11.181.008.268**	**16.207.671.969**
Raporlama düzeltme farkları	6.031.499	9.732.613
Dağıtıma tabi dönem kârı (213 sayılı VUK)	**11.174.976.769**	**16.197.939.356**
Vergi karşılıkları	1.625.060.930	2.350.350.777
Kurumlar vergisi	1.625.060.930	2.350.350.777
Vergi karşılığı sonrası kâr	9.549.915.839	13.847.588.579
Diğer dağıtımlar	3.138.964.965	4.544.576.059
1- İhtiyat akçeleri	3.128.993.345	4.535.422.870
Adi ihtiyat	2.234.995.354	3.239.587.871
Fevkalade ihtiyat	893.997.992	1.295.834.999
2- Hissedarlar hissesi	3.000	3.000
İlk kâr hissesi	1.500	1.500
İkinci kâr hissesi	1.500	1.500
3- Temettü miktarı (Md.60/c)	9.968.620	9.150.189
Hazine Müsteşarlığına Aktarılacak Tutar	**6.410.950.873**	**9.303.012.520**